

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Tematický den v MŠ

Jméno a příjmení	Jarmila Ohlidalová
Adresa zaměstnavatele (MŠ)	Prima mateřská škola,s.r.o. Komenského 262 Hranice,Hranice I – Město 753 01
Kraj	Olomoucký
Zřizovatel	Právnícká osoba
Webové stránky MŠ	www.primaskolka.net
E-mail	editabila@seznam.cz
Telefon	774 646 010

<u>Stručná charakteristika MŠ</u>	
Lokalita, okolí MŠ	Město Hranice- budova ležící v centru s rozlehlou zahradou a přístupem do areálu arboreta Střední lesnické školy.
Profilace, specifika MŠ	ŠVP vztažený k environmentální výchově a zdravému životnímu stylu, s volitelným Výchovně vzdělávacím programem v česko anglickém jazyce.
Zařazování polytechnické výchovy	Momentálně je polytechnická výchova zařazována spíše nahodile a intuitivně s vizí ucelené koncepce do budoucna.
Počet pedagogů	5 pedagogických pracovníků
Počet oddělení	3 oddělení
Počet dětí v oddělení	15 dětí
Zajímavosti	Pestrá nabídka zájmových kroužků. (Přírodovědný kroužek „Všechnálek“).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Fotografie mateřské školky – vnitřní i venkovní prostory

Dřesek a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Dřesek a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Dřesek a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Název tematického dne	<u>Tajemství papírové panenky Jasmínky.</u> Tematický den papíru (dřeva).
Motivace	Papír, dřevo, kniha, šustění, trhání, strom, výroba, list, stroj, pila, letokruh, kůra, výrobky, tiskárna, sběrna, kontejner, recyklace, oheň, řemeslo, stříhání, lepení, role, kapesníčky.
Spojení úvod - závěr	<u>Panenko z papíru</u> (vyrobená z klacíku, hlava zmuchláním novin do kuličky, omotaná papírovým kapesníčkem a připevněná ke klacíku provázkem z lýka. Šaty jsou dotvořené libovolně z krepového papíru) provází děti celým tematickým dnem. Učitelka posadí panenku do kruhu, kolem sedí děti a drží se za ruce. Poté uč. představí panenku krátkou básničkou: <u>Papírová panenka, vlastním jménem Jasmínka,</u> <u>přišla nám dnes povědět, to, co se chcem dozvědět.</u> <u>Z čeho papír vyrábíme? Ze dřeva, to všichni víme.</u> <u>I ze starého papíru, vše vyrobíme na míru.</u> <u>A teď pěkně od začátku.....</u> <u>Tajemství se dozvíme, tak teď dobře poslouchej, všechno si dnes povíme.</u>
Informace Historie	Tzv. „Bílé řemeslo“. Historie výroby papíru – I když slovo papír pochází z výrazu <u>papyrus</u> (rákosí rostoucí na březích Nilu, jehož stébla staří Egypťané po úpravě používali jako papír), objev papíru patří Číňanům. V roce 105 př.n.l. za vlády dynastie Han dokázal eunuch Čchaj-Lun vyrobit <u>první papír</u> : staré hadry, rozdrčenou kůru a vlákna stromů rozvařil na kaši. Tu pak roztetřel na síta a nechal usušit: získal tak archy bělostného papíru. Dnes se sice kvůli výrobě papíru nekácí přímo lesy, ale papírenský průmysl využívá odpad z pil a dřevo z probírek lesa (tj. plánovitě kácené stromy, které překážejí ostatním v růstu. Dnes se papír vyrábí z dřevních vláken a chemických přísad. Dlouhé pásy hotového papíru se navíjejí na obrovské role - ukázka výroby papíru v encyklopedii. A probíhá volná diskuse dětí, děti kladou otázky, které je zajímají. Co vše můžeme s papírem dělat? (mačkat, trhat, stříhat, kreslit, lepit) - děti jmenují Na co papír používáme? (ke kreslení a psaní, k balení..)
Zajímavosti Srovnání Povídání	Následně si s dětmi na koberci prohlížíme výukové obrázky, s materiálem, pracovními postupy, řemesly a nakonec výrobky z papíru i dřeva: Jak se rodí les? <u>Šiška, semínko x malý stromek x větší stromek x vzrostlý strom x les.</u> Leží-li strom na zemi, následuje odvětvování, pak se odkorní (zbaví se kůry). Dříve se kůra odstraňovala ručně, dnes je již tato namáhavá práce nahrazována stroji. Když se strom odkorní, lépe vyschne a omezuje tak možnost jeho napadení dřevokazným hmyzem nebo houbami. Také si ukážeme a povíme <u>o nebezpečných nepřítelích lesa, jimi jsou: Kyselé deště</u> (dílo člověka – pocházejí z průmyslové činnosti) <u>Požáry</u> (správné chování v lese) <u>Paraziti</u> (např. Dřevokaz) <u>Parazitní rostliny</u> (např. Jmelí) – přichycují se na větvích svými kořeny a vysávají z kmene mízu, takže hostitelský strom oslabují. Prohlížíme si obrazový materiál a povídáme si: ukázka: <u>Odkorňovací buben – sekačka</u> -

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

	výroba štěpků- vaření a bělení celulózy (buničiny)- příprava papíroviny- papírenský stroj- tiskárna – sběr papíru- sběrna. Povíme si, že k recyklaci papíru máme modrý kontejner a ukážeme si, jaký papír dáváme do sběru.
Výtvarné aktivity	<p>Ruční výroba papíru z toaletního papíru s ubrouskovou technikou. (viz. foto.) Každý výrobek vyrobený dítětem je originál- můžeme z něj vyrábět, listy malého herbáře, sešity, pasparty, jednoduché obaly, blahopřání a další.</p> <p>Frotáž kůry stromů.</p> <p>Výroba vlastní záložky do knihy.(dívky)</p> <p>Origami- skládáme letadla z papíru. (hoši)</p> <p>Výroba letadla z ruliček od toaletního papíru.</p> <p>Malba na papír- využití různých vv. technik.</p> <p>Výroba větrníku z papíru.</p> <p>Výroba korálků z útržků papíru- výroba náramku pro holčičky.</p>
Hudební aktivity	<p>Dýchací cvičení před vlastním nácvikem písně: děti mají položené na dlani kousky papíru a foukají do nich (vítr), další dechové cvičení – foukání do ručně vyrobeného větrníku.</p> <p>Zpěv písně „Já do lesa nepojedu“, „Na mravenčí pasece“, „Hajný je lesa pán“ apod. Šustíme krepovým papírem do rytmu zpívané písně.</p> <p>Ukázka zvuků drhla, ozvučných dřevěk- jednoduché doprovody lidových písniček.</p>
Dramatické aktivity	<p>Výroba papírové koruny pro krále lesa: vyrobíme si jednoduchou korunu z papíru a dítě si sedne na židli, stává se králem lesa a říká ostatním např. rady pro návštěvníky lesa - (trhat nebo netrhat, můžeme si vzít s sebou psa? závora v lese, dívat se a nebýt viděn, co se vyrábí ze dřeva) - Jak roste strom v průběhu věků: vypráví učitelka s korunkou na hlavě: Jen z mála plodů spadlých na zem vyroste strom. Podaří-li se mu zakořenit, během asi dvou měsíců vypučí výhonek. Od prvních dnů, kdy semeno na podzim vyklíčí, drží kořeny rostlinku v zemi a semeno je vytahováno na povrch. Během měsíce se rozvinou první opravdové lístky, během dalších šesti týdnů je nad zemí rostlinka schopná přečkat zimu a vyrůst v krásný strom. Obecně je strom dospělý, když dosáhne výšky 7m.</p> <p>Hra na knihkupectví - děti prodávají vlastnoručně vyrobený papír.</p>
Sportovní aktivity	<p>Zdravotní cviky- cvičíme se stužkami z krepového papíru</p> <p>Koulovaná z papírových koulí</p> <p>Nosíme knihu, či papír na hlavě- snaha o udržení rovnováhy</p> <p>Papírový chodník- děti se rozdělí do družstev o stejném počtu. Vybíhá první z družstva, jehož úkolem je pomocí kladení papírů před sebe překonat celý úsek dráhy. Podmínkou je, aby jedna nebo obě nohy závodníka se celým chodidlem dotýkaly papíru. Konec trati je vyznačen metou, které se závodník dotkne, sebere papíry a běží zpět ke svému družstvu. Vybíhá další a postupuje stejným způsobem.</p> <p>Puzzle štafeta- obrázek rozstříhaný podle počtu soutěžících (skládanka lesa).</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

<p>Návazné aktivity</p>	<p>Návštěva knihovny a knihkupectví – exkurze Stavba knihovny z kostek, z lega. Origami z papíru- ve spolupráci s rodiči dětí. Hra- Písmenkový rybníček: na koberci je vytvořený rybníček z lana. Děti ve skupinkách skládají písmenka do slov podle vzoru. Ukázka Braillova písma- děti se seznámí s Braillovým písmem a pokusí se vypíchat počáteční písmeno svého jména v Braillově písmu. Ukážeme si, kde toto písmo můžeme najít (krabičky od léků). Exkurze s mateřskou školou do papíren ve Velkých Losínách.</p>
--------------------------------	--

Informace a zajímavosti o papíru

- Na výrobu 1 tuny papíru je zapotřebí 4,1m dřeva, 70 kg kaolinu, 300kg starého papíru a 250 000 litrů vody.
- Co má společného textil a papír? (výchozí surovinou je bavlna), ze které se vyrobí nejkvalitnější ruční papír.
- Povolání spojené s výrobou dřeva: **Dřevaři, lesní dělníci, lesníci, lesní inženýři...**
- Průmysl: **nábytkářský, papírenský, truhlárny**- výrobky- nábytek, dřevěné konstrukce okna, parkety, obložení.....
- Kácení stromů dříve a dnes- sekyra, dvouruční pila- dnes mohutné stroje
- Papírna ve Velkých Losínách byla založena v r.1596 a vyrábí papír nepřetržitě do dnešních dnů.
- Od roku 2002 je Národní kulturní památkou.
- V roce 1799 si nechal N.L.Robert patentovat papírenský stroj a ruční výroba postupně téměř vymizela. Na konci 19. století se začal papír vyrábět z celulózy, která se získává chemickým zpracování dřeva.
- Předchůdce jména papír- **papyrus**- vyráběl se v Egyptě, náhražkou papyru se stal pergamen- byl zhotoven z ovčích, kozích, telecích, oslích kůží.
- V Anglii v 19. stol. se vyráběly papírové panenky (z papírmaše), často se prodávaly pouze hlavičky, tělo a šaty si už lidé vyrobili sami.
- **PAPÍRMAŠ-směs drceného papíru, lepidla, vody a někdy i mouky, která se vtlačila do forem a po uschnutí se malovala.** (pro holčičky z chudých rodin).
- Batika papíru- výtvarná metoda.
- Středověký papír se vyráběl ze starých hadrů.
- **Postup při výrobě ručního papíru:**
 - 1) příprava papírové kaše, papíroviny
 - 2) rozvláknění starého papíru
 - 3) nabírání papíroviny na síto (tzv. čerpání)
 - 4) sušení a hlazení ručního papíru
- Ruční papír- vlastnosti- má hrubší nerovnoměrnou strukturu a nerovné okraje. Je velmi nasáklavý a nehodí se k běžnému psaní.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Motivační aktivity:

- Děti mají zavázané oči a podle hmatu poznávají o jaký papír se jedná- (krepový, balicí, toaletní, tvrdý, průklepový, pauzovací, papírový sáček, karton , pečící apod).
- Děti mohou shlédnout jak učitelka vyrobí strom z papírového sáčku, mohou si s dopomocí učitelky vyzkoušet.
- Také si děti mohou vyrobit vlastní papírovou panenku **Jasmínku**.

Motivační kniha, divadelní představení, film:

Motivační pomůcka: Co z čeho vzniká? Výukové obrázky. Materiál, pracovní postupy, řemesla nářadí a výrobky Dřevo- vydal MONTANEX a.s. Výstavní 10, 70900 Ostrava, Mariánské hory v roce 2002 Tisk: MAJ ISBN 80- 7225-084-1 Autor námětu: PhDr. Petr Nejedlý

EYNARD, Henry .Objevujeme svět:Les.1.vydání ,MATYS,2004 ISBN 80-89147-30-5

Náměty a podklady pro tvorbu dalších aktivit:

Nástroje spojené s výrobou papíru

Odkorňovací buben, sekačka- výroba štěpků, vaření a bělení celulózy, příprava papíroviny-papírenský stroj, tiskárna.

Pro výrobu ručního papíru: dřevěný rámek, do kterého je pevně zasazeno jemné kovové nebo plastové síto, dvě plastové nádoby, kbelík k namáčení starého papíru, větší mísu na papírovinu, ruční mixér, váleček na nudle, starší žehlička.

Věci vyrobené z papíru(dřeva)

Z papíru- noviny, časopisy, knihy, sešity, ubrousky, toaletní papír, kalendáře , balíky, krabice, balicí papír....z ručně vyrobeného – listy malého herbáře, sešitky, pasparty, záložky, jednoduché obaly, blahopřání a další.

Ze dřeva- stůl pracovní, židle, skříň šatní, knihovna, police, housle, tužky a pastelky, žebřík, plot, dřevěná podlaha, okno, dveře, chata, budka pro ptáky, bouda pro psa a další...

(dětem ukážeme skutečné výrobky z papíru, děti si je mohou prohlédnout, osahat...., výrobky ze dřeva hádají a hledají po třídě, v šatně, na školní zahradě).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Hudební nástroje ze dřeva

Ozvučná dřívka, housle, flétna, dřevěná vajíčka, hůlky a jiné po domácku vyrobené....(dětem ukážeme, správně pojmenujeme a společně si na něj zahrajeme).

Pokusy

Rozkvetě papírová květina ve vodě?

Jak se udrží papír na skleničce? – skleničku naplníme až k povrchu vodou, přimáčkeme dlaní a obrátíme dnem vzhůru. Jakmile se papír promočí spadne.

Plave papír?

Hoří i mokrá papír?

Výroba z daného materiálu

Lodička z kůry- vyrobíme lodičky a pouštíme je s dětmi po vodě.

Papírová čepice z Večerničku.

Jednoduchý vor z klacíků- pokusíme se vyrobit s dětmi a pouštíme na vodě, sledujeme jak plave.....

Zvířata, spojená se dřevem

Dřevokazný hmyz- např. bělokaz, pod kůrou hloubí síť cestiček a oslabuje strom, který je mnohem náchylnější k napadení houbami.

Datel- živí se brouky žijícími ve dřevě, často se mu říká „lesní doktor“

Bobr- živí se především lýkem a větvičkami stromů (vrby, topolu, jasanu..).

Strakapoud- oškubává šišky smrku nebo jedle, upevní je do škvíry v kůře stromu a klove do nich, aby se dostal k semenům.

Otázky dětí

Proč když hoří papír, má barevný plamínek?

Proč shoří papír rychleji než dřevo?

Jak dlouho trvá, než se v přírodě rozloží papír?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Pohádky a příběhy

- Pohádka- Papírová vlaštovka, Knihovníček - z knihy- Pohádky před spaním, Zuzana Pospíšilová
- Jabloňová panna
- Pinochiova dobrodružství

Hádanky a rčení

Tenký jako.....(papír)
Hoří jako(papír)
Krásný jako.....(obrázek)
Průhledný jak....(papír)

Námět na výlet

Exkurse do tiskárny.

Výlet do Velkých Losin.

Výlet do řezbářské dílny v Teplicích nad Bečvou, kde si děti mohou prohlédnout řezbářské výrobky.

Posed, krmelec v arboretu Střední lesnické školy. (prohlédnutí)

Použitá literatura

EYNARD, Henry. Objevujeme svět: LES. Vydání první, Matys 2004 ISBN 80-89147-30-5
KAYSER, René. Přítel lesa – příručka pro mladé skauty. Vydání první. ISBN 80-217-0474-8
BIDLOVÁ, Věra. TINTĚROVÁ, Mirka. Ruční papír vlastnoručně. Praha: Tereza, sdružení pro ekologickou výchovu, 1999.
HAVLÍČKOVÁ, Gabriela. Ruční výroba papíru. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0295-5
KOCMAN, J.H. Médium papír. Brno: VUTIUM, 2004. ISBN 80-214-2626-8
ŠALDA, M. Od rukopisu ke knize a časopisu. Praha: SNTL 1983

Odkazy

Internetové zdroje:

Historie papíru, dostupné z <http://www.ručni-papir.cz/historie-papiru.asp/>

Panenky z papírnaše, dostupné z <http://www.tyden.cz/rubriky/relax/cestování/>

Výroba a tradice ručního papíru ve světě, dostupné

<http://www.muzeumpapiru.cz/ruční.papírna/ruční.papir-ve-svete/>

Fotopříloha s popisem aktivit

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 1 Růst stromu, těžba dřeva v lese.....

Foto č. 2 Výroba papíru – ukázka papírenského stroje..

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 3 Od šišky.....

Foto č. 4 až po recyklaci starého papíru.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 5 Co všechno můžeme s papírem dělat?

Foto č. 6 výroba letadla z papíru...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 7 vzhůůůůůůůůů do oblak

Foto č. 8 ruční výroba papíru z toaletního papíru...

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 9 trháme a trháme a trháme papír na nejmenší kousíčky...

Foto č. 10 výroba papírové kašičky...

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 11 a rozložíme v šířce cca tři milimetrů na rovnou podložku....

Foto č. 12 ozdobíme ubrouskovou technikou....

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Foto č. 12 huráááá a je hotovo!

Necháme usušit na topení , popřípadě přežehlíme papír přes látku žehličkou.

Tematický den zpracovala: Jarmila Ohlídálová
podpis autora

Mgr.Edita Bílá
*podpis nadřízeného pracovníka,
razítko mateřské školy*

V Hranicích dne : 28.1. 2015